

شماره: ۵۱۰۳۹۱۵۴

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۵/۰۲

پوست:

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران طرح مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق که با عنوان « طرح توسعه و مانع‌زدایی از صنعت برق کشور » به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده بود و در جلسه علنی روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۴/۲۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، به پیوست ارسال می‌شود.

محمد باقر قالیباف

دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت: ۱۰۳۶۱۸۸

تاریخ ثبت: ۱۴۰۱/۵/۳

مکان ثبت ورود

طرح مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق

ماده ۱- دولت از طریق وزارت نفت مکلف است سوخت صرفه‌جویی شده یا مصرف‌نشده حاصل از اجرای طرحهای بهینه‌سازی را معادل متوسط بازدهی نیروگاههای حرارتی محاسبه کند و این سوخت را بر اساس ساز و کار ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ به سرمایه‌گذاران معرفی شده توسط وزارت نیرو تحویل دهد و یا معادل ریالی آن را پرداخت کند. وزارت نیرو مکلف است طرحهای فوق‌الذکر را با اولویت خنک-کننده (کولر)های آبی و گازی، سامانه‌های روشنایی و کاهش تلفات شبکه برق، به نحوی سیاستگذاری کند که سالانه حداقل یک درصد (۱٪) از شدت مصرف برق کشور را کاهش دهد.

ماده ۲- وزارت نیرو مکلف است با هماهنگی وزارت نفت میزان تقاضای سوخت مایع نیروگاهها را به صورت جداول ماهانه برای یک‌سال به تفکیک نوع سوخت در خرداد ماه هر سال اعلام کند. وزارت نفت ضمن پیش‌بینی در لوایح بودجه سنواتی، مکلف به تأمین و تکمیل موجودی سوخت مخازن مورد نیاز نیروگاهها بر اساس جداول اعلام‌شده ماهانه است.

ماده ۳- متوسط بهای برق مصرفی مشترکان صنعتی (بجز استخراج رمازرها) معادل متوسط نرخ قراردادهای تبدیل انرژی (ای-سی-ای) با توجه به بهای سوخت مصرفی نیروگاهها و هزینه انتقال، تعیین و دریافت می‌شود. منابع حاصل از اجرای این ماده در بودجه‌های سنواتی به حساب شرکت مادر تخصصی توانیر نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود و بابت هزینه‌های تولید و تأمین برق، حمایت از توسعه فناوری‌های مورد نیاز صنعت برق و طرحهای بهینه‌سازی و اصلاح الگوی مصرف انرژی و اتمام طرحهای نیمه‌تمام صنعت برق با اولویت نوسازی شبکه فرسوده انتقال برق به صورت صددرصد (۱۰۰٪) اختصاص می‌یابد.

ماده ۴- وزارت صنعت، معدن و تجارت از طریق صنایع انرژی بر موضوع ماده (۳) این قانون مکلف است برای تأمین برق پایدار مشترکان صنعتی، حداقل ۹۰۰۰ مگاوات نیروگاه حرارتی با بازدهی حداقل پنجاه و پنج درصد (۰.۵۵) و ۱۰۰۰ مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر و پاک تا پایان سال ۱۴۰۴ از محل منابع داخلی صنایع مذکور احداث کند. در صورت عدم احداث، تأمین برق این صنایع در صورت کمبود برق در اولویت وزارت نیرو قرار نمی‌گیرد. وزارت نیرو مکلف است از تأمین برق این صنایع، پشتیبانی و برق تولیدی مازاد آنها را منتقل کند. برق مازاد نیروگاههای فوق در بهابازار(بورس) انرژی و یا به صورت قرارداد دوجانبه قابل فروش است. وزارت نفت مکلف است با هماهنگی وزارت نیرو سوخت مورد نیاز نیروگاههای مذکور را تأمین کند.

آیین‌نامه اجرائی این ماده مشتمل بر دستورالعمل نحوه تأمین سوخت این نیروگاهها ظرف دوماه پس از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به پیشنهاد وزارتخانه‌های نفت، نیرو و صنعت، معدن و تجارت تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

بند الحاقی- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است فرآیند اخذ گواهی برچسب انرژی را برای محصولات کلیه صنایع، پیاده‌سازی و بر مبنای آن در راستای بهبود بهره‌وری انرژی اقدام نماید.

ماده ۵- وزارت نفت و سازمان برنامه و بودجه کشور مکلفند در چهارچوب ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور اقدام به صدور گواهی صرفه‌جویی انرژی بابت سوخت صرفه‌جویی شده یا مصرف‌نشده قابل عرضه در بهابازار(بورس) انرژی به سرمایه‌گذاران متقاضی طرحهای تکمیل و توسعه واحدهای بخار نیروگاههای چرخه(سیکل) ترکیبی موجود، جایگزینی نیروگاههای حرارتی فرسوده با نیروگاههای با بازدهی حداقل پنجاه و پنج درصد (۰.۵۵) و توسعه نیروگاههای تجدیدپذیر، برق‌آبی و اتمی کنند

به گونه ای که امکان احداث ۸۰۰۰ مگاوات واحد بخار نیروگاههای چرخه (سیکل) ترکیبی موجود و جایگزینی ۱۶۰۰۰ مگاوات نیروگاه فرسوده با نیروگاههای با بازدهی حداقل پنجاه و پنج درصد (۵۵٪) و خرید تضمینی به صورتی که هر سال ۱۰۰۰ مگاوات به ظرفیت انرژی تجدیدپذیر و برق آبی با مدیریت وزارت نیرو افزوده شود.

ماده ۶- الگوی مصرف ماهانه برق خانگی متناسب با شرایط اقلیمی، معادل سطحی از مصرف تعریف می شود که هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) مشترکان خانگی آن اقلیم در دوره مشابه سال قبل کمتر از آن مصرف کرده اند. وزارت نیرو مکلف است ظرف یک ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، اعمال تعرفه مخفف به مصارف خانگی را در قالب الگوی افزایشی - پلکانی (آی-بی-تی) برای مشترکان خانگی با مصرف پایین تر از الگوی مصرف، محدود کند و به مصارف بالاتر از الگو، یارانه اختصاص ندهد.

تعرفه برق مشترکان خانگی با مصرف بالاتر از الگوی مصوب، برای میزان مصارف کمتر از الگو، مازاد بر آن تا یک و نیم (۱/۵) برابر، مازاد بر آن تا دو و نیم (۲/۵) برابر و میزان مصارف بیش از دو و نیم (۲/۵) برابر به ترتیب با ضریب نیم (۰/۵)، یک و نیم (۱/۵)، دو و نیم (۲/۵) و پنج (۵) برابر هزینه تأمین برق (متوسط نرخ قراردادهای خرید تضمینی برق از نیروگاههای حرارتی در سه سال قبل به علاوه هزینه انتقال برق و هزینه سوخت با تعرفه نیروگاهی) محاسبه و دریافت می شود.

تبصره ۱- در محاسبه صورتحساب برق ماههای گرم برای مشترکان مشمول این ماده در مناطق گرمسیر یک و سایر مناطق گرم، به ترتیب ضریب نیم (۰/۵) و هشت دهم (۰/۸) اعمال می شود.

تبصره ۲- بهای برق برای مصارف خانگی کم مصرف تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور از تخفیف صددرصد (۱۰۰٪)

برخوردار خواهد بود و حداکثر تعرفه قابل اعمال و نیز بهای برق مصرفی واحدهای مسکونی که مشمول ماده (۵۴) مکرر قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی می‌شوند، بالاترین قیمتی است که دولت در فروش داخلی یا خارجی برق در هر سال تعیین می‌کند.

ماده ۷ - تعرفه برق مصارف اشتراکی عمومی (بجز مصارف مشمول معافیت قانونی، مراکز نیکوکاری و خیریه و مراکز بهزیستی و نگهداری جانبازان، معلولان، سالمندان و کودکان) و سایر مصارف (شامل مصارف تجاری) معادل هزینه تأمین برق محاسبه و دریافت می‌شود.

ماده ۸ - به منظور حصول اطمینان از تراز تولید و مصرف و همچنین رعایت حقوق مشترکان موجود، ارائه گواهی ظرفیت نیروگاهی برای کلیه متقاضیان انشعاب (اعم از مشترک جدید و افزایش ظرفیت انشعاب موجود) الزامی است. وزارت نیرو مکلف است ظرف دوماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، آیین‌نامه اجرائی نحوه ارائه گواهی ظرفیت برای کاربری‌های گوناگون و مناطق مختلف را تدوین کند و به تصویب هیأت وزیران برساند.

ماده ۹ - سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است در لوائح بودجه سنواتی، ردیف مشخصی را تحت عنوان «تعهدات دولت بابت مابه‌التفاوت قیمت‌های تمام‌شده و تکلیفی فروش برق مصرفی و انشعاب» به نحوی پیش‌بینی کند که ظرف سه سال از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، کلیه مطالبات صنعت برق با استفاده از ابزارهای مالی مختلف تسویه شود و گزارش آن را در پایان تیرماه هر سال به کمیسیون‌های اقتصادی، انرژی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی ارائه کند. دولت از طریق سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است بدهیهای منتقل‌شده به سازمان‌ها و شرکتهای زیرمجموعه وزارت نیرو در اجرای بند «پ» ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور را از طریق یارانه قیمت‌های تکلیفی از دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط،

ایجاد شده است، تسویه کند. احکام مرتبط در قانون هدفمندکردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ همچنان به قوت خود باقی است.

ماده ۱۰ - دولت از طریق سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است در لوایح بودجه سنواتی تهاثر بدهی سرمایه‌گذاران غیردولتی بخش برق که عدم ایفای تعهدات قانونی دولت (یا شرکتهای دولتی)، بر اساس سقف مشخص شده در گزارش سازمان حسابرسی، منجر به معوق شدن اقساط تسهیلات ایشان شده است، ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن قانون بودجه هر سال بر اساس موافقت بالاترین مرجع تسهیلات‌دهنده اعم از هیأت عامل، هیأت مدیره و هیأت امناء را با بدهی دولت پیش‌بینی کند.

ماده ۱۱ - وزارت نیرو مکلف است فهرست تجهیزات و ماشین‌آلات تولید برق مورد نیاز سالانه کشور بر اساس مجوزهای صادره که در داخل کشور تولید نمی‌شوند یا نیاز کشور را تأمین نمی‌کنند را به کارگروه موضوع تبصره (۱) ماده (۱۶) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/ ۲/ ۱۵ اعلام و مجوز واردات آنها را مشابه ماشین‌آلات تولیدی اخذ کند. وزارت نیرو مکلف است حمایت‌های لازم را برای بومی‌سازی این تجهیزات با استفاده از توان داخلی ظرف دو سال از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون انجام دهد.

ماده ۱۲ - وزارت نیرو مکلف است با همکاری وزارت نفت و سازمان برنامه و بودجه کشور برنامه حذف تدریجی قیمت‌گذاری انرژی در طول زنجیره تولید، انتقال و توزیع برق و انتقال یارانه به انتهای زنجیره قبل از عرضه به مصرف‌کننده نهائی را ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون تهیه کند و به تصویب هیأت وزیران برساند. صددرصد (۱۰۰٪) منابع حاصل در قالب لوایح بودجه سنواتی صرفاً برای حمایت از طرحهای بهره‌وری انرژی هزینه خواهد شد.

تبصره - میزان یارانه در پایان زنجیره تابع مفاد مواد (۶) و (۷) این قانون خواهد بود.

ماده ۱۳ - کلیه دستگاههای موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ و نیز استثناء شده در آن، مکلفند ظرف دو سال از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون شدت مصرف انرژی الکتریکی خود را حداقل تا بیست و پنج درصد (۲۵٪) کاهش دهند. سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است مطابق قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۴ و ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور اقدام به صدور گواهی صرفه جویی انرژی قابل عرضه در بهابازار (بورس) انرژی کرده و این گواهیها را در اختیار شرکتهای خدمات انرژی صاحب صلاحیت قرار دهد تا صرف تأمین سرمایه در گردش طرحهای صرفه جویی انرژی این شرکتهای در دستگاههای اجرائی فوق شود. پس از دو سال از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، میزان صرفه جویی انرژی محقق نشده این دستگاهها به نرخ متوسط خرید تضمینی برق تجدید پذیر محاسبه شده و درآمد حاصل از آن برای حمایت از توسعه نیروگاههای تجدید پذیر و برق آبی به مصرف می رسد.

تبصره - شهرداریهای کلانشهرها و شهرهای ساحلی مجازند حکم این ماده را از طریق خرید بیست و پنج درصد (۲۵٪) برق مورد نیاز ساختمانهای خود و نیز سازمانها، شرکتهای مؤسسه تأسیسات وابسته و تابعه خود، با نرخ خرید برق تضمینی از نیروگاههای زیباله سوز کلانشهرها و شهرهای ساحلی اجراء کنند. درآمد حاصل از این موضوع پس از کسر و واریز بهای عادی برق به حساب شرکت مادر تخصصی توانیر نزد خزانه داری کل کشور، باقیمانده آن برای احداث و تکمیل نیروگاههای زیباله سوز در اختیار سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۴- دولت مکلف است با رعایت سیاستهای کلی اصل چهارم و چهارم (۴۴) قانون اساسی و بند (۶) ماده (۲۹) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهارم و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۸، منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های مرتبط با صنعت برق از جمله اموال، سهام و حق‌الشکره که در فهرست واگذاری‌های سازمان خصوصی‌سازی قرار دارد را با اولویت بازسازی و نوسازی شبکه‌های اصلی انتقال برق در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته در لوایح بودجه سنواتی پیش‌بینی و اختصاص دهد.

تبصره - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است گزارش عملکرد این ماده را سالانه به کمیسیون‌های اقتصادی و انرژی مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

ماده ۱۵ - شرکتهای تولید برق حرارتی دولتی و شرکتهای برق منطقه‌ای مکلفند منابع تعیین‌شده در بودجه مصوب سالانه خود را پس از گردش خزانه به ترتیب به شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی و شرکت مادر تخصصی توانیر بابت ردّ دیون یا سرمایه‌گذاری در توسعه، اصلاح و بهینه‌سازی نیروگاه حرارتی و شبکه برق کشور با رعایت بندهای «الف»، «ج» و «د» سیاستهای کلی اصل چهارم و چهارم (۴۴) قانون اساسی و قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهارم و چهارم (۴۴) قانون اساسی پرداخت کنند.

ماده ۱۶- در اجرای تبصره (۳) ماده (۶۱) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی، دولت مکلف است هر سال مبلغ سوخت مصرف‌نشده یا تخصیص حواله معادل آن به شکل سبد سوخت مایع یا معادل نفت خام به تولیدکنندگان نیروگاههای تجدیدپذیر را برای فروش یا عرضه در بهابازار (بورس) انرژی، در لوایح بودجه سنواتی پیش‌بینی کند. انواع نیروگاههای برق‌آبی (کمتر یا بیشتر از ۱۰ مگاوات) نیز شامل حکم این ماده هستند.

آیین نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون به پیشنهاد وزارت نیرو تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۱۷- اجازه بروزرسانی اختیارات مرتبط با تجدیدنظر در نرخ پیمان مندرج در بند «ج» ماده واحده لایحه قانونی راجع به اصلاح تبصره (۸۰) قانون بودجه سال ۱۳۵۶ کل کشور مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۳ به وزیر نیرو تفویض می شود.

ماده ۱۸- تعرفه سوخت نیروگاههای خودتامین که بنا به اعلام وزارت نیرو اقدام به تحویل تمام یا بخشی از برق تولیدی خود به شبکه سراسری می کنند، به میزان سوخت مصرفی برای برق تحویل شده به شبکه در ساعات اوج مصرف، معادل تعرفه سوخت نیروگاهی بر اساس متوسط بازدهی نیروگاههای حرارتی سال قبل تعیین می شود.

تبصره- بالاترین مقام کلیه وزارتخانه ها، دستگاههای اجرائی، مراکز نظامی، شهرداری ها، بیمارستان ها و مراکز درمانی و دیگر تأسیسات و ساختمان ها به تشخیص سازمان پدافند غیرعامل مکلفند با استفاده از منابع داخلی خود، مولد اضطراری با ظرفیت کافی ایجاد کنند و علاوه بر مواقع اضطراری، در مواقع کمبود در شبکه برق کشور نیز این مولدها را برای تأمین بخشی از مصرف خود و یا برای تحویل برق به شبکه مورد استفاده قرار دهند.

ماده ۱۹- وزارت نیرو مکلف است پس از اطمینان از تأمین برق مورد نیاز داخلی طبق برنامه اعلامی سالانه، مجوز صادرات برق تولیدی را برای بخش خصوصی بویژه برق تولیدی از منابع تجدیدپذیر صادر کند، مشروط بر آنکه با سیاست های صادراتی دولت مغایرت نداشته باشد.

تبصره - سوخت مورد نیاز برای تولید برق صادراتی نیروگاههای حرارتی موضوع این ماده با نرخ صادراتی، محاسبه و هزینه انتقال آن برای صادرات (به استثنای برق تولیدی از منابع تجدیدپذیر) مطابق تعرفه اعلامی توسط شرکت مادر تخصصی توانیر تعیین می شود.

ماده ۲۰ - وزارت نیرو مکلف است از طریق شرکت مادر تخصصی توانیر و شرکتهای ذی ربط با نصب تجهیزات هوشمند ساخت داخل از جمله شمارشگر (کنترل) های هوشمند و با رعایت ملاحظات پدافندی و رایانیکی (سایبری) در بستر تبادل داده امن، اقدام به هوشمندسازی شبکه توزیع (رؤیت پذیری و نظارت (کنترل) پذیری) با اولویت پستهای توزیع، مشترکان پرمصرف با بیش از دو برابر الگوی مصرف و سپس سایر مشترکان کند. منابع لازم برای اجرای این ماده از محل منابع موضوع مواد (۳) و (۶) این قانون تأمین می شود.

ماده ۲۱ - لایحه قانونی بخشودگی بهای برق مشترکین خانگی کم مصرف مصوب ۱۳۵۷/۱۲/۸ و اصلاحات بعدی آن و لایحه راجع به اجازه تعیین نرخ برق برای مصارف خانگی، صنعتی، کشاورزی، تجاری و سایر مصارف مصوب ۱۳۶۰/۵/۲۰ از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون نسخ می شود.

طرح فوق مشتمل بر بیست و یک ماده و هفت تبصره در جلسه علنی روز شنبه مورخ بیست و پنجم تیرماه یکهزار و چهارصد و یک مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

محمدباقر قالیباف